



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miloslavy Novákové a soudkyň JUDr. Ivy Hejdukové a Oty Knopfové v právní věci žalobce **Českomoravská investiční a.s.**, se sídlem v Brně, Bartošova 1833/6, IČ 49969854, zast. Mgr. Davidem Jüngerem, advokátem v Ostravě – Mariánské Hory, 28. října 219/438, proti žalovaným **1) TOBA TRADE s.r.o.**, se sídlem v Ostravě – Radvanice, Ludvíkova 1351/16, IČ 26860414, zast. JUDr. Světlanou Vargovou, advokátkou v Ostravě 1, Musorgského 14, **2) Správa železniční dopravní cesty, státní organizace**, se sídlem v Praze 8 – Karlín, Prvního pluku 367/5, IČ 70994234, o určení neplatnosti kupní smlouvy a určení vlastnického práva, k odvolání žalobce do rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 12.9.2007 č.j. 18 C 11/2007-144,

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se p o t v r z u j e .

II. Žalobce je povinen nahradit 1. žalovanému náklady odvolacího řízení v částce 18.207,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku zástupkyni 1. žalovaného JUDr. Světlaně Vargové, advokátce v Ostravě 1.

III. Žalobce a 2. žalovaný nemají vůči sobě právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud I. stupně zamítl žalobu a rozhodl o nákladech řízení mezi všemi účastníky řízení tak, že tyto přiznal v plném rozsahu 1. žalovanému s tím, že 2. žalovaný nemá proti žalobci na jejich náhradu právo. Rozhodl tak o žalobě, kterou se žalobce domáhal určení neplatnosti kupní smlouvy ohledně nemovitostí v žalobě blíže specifikovaných uzavřené mezi 1. a 2. žalovaným a dále určení, že vlastníkem těchto nemovitostí je stát – Česká republika s právem hospodaření pro 2. žalovaného. Žaloba byla odůvodněna tím, že uzavřená kupní smlouva je neplatným právním úkonem ve smyslu ust. § 39 obč. zák., neboť při jejím uzavírání došlo k porušení ust. § 22 odst. 1 zák. č. 219/2000 Sb. a dále proto, že proces výběru nejvhodnější nabídky byl proveden v rozporu se zásadami poctivého obchodního styku, když nebyla dodržena zásada rovnosti účastníků a transparentnosti řízení. Žalobce odůvodnil i naléhavý právní zájem na požadovaném určení, když takovýmto rozhodnutím by mu byla poskytnuta možnost znovu se ucházet o nabytí převáděného nemovitého majetku, což by mělo příznivý dopad na jeho právní postavení. Soud I. stupně zamítnutí žaloby, a to v obou požadovaných výrocích, odůvodnil nedostatkem naléhavého právního zájmu na vydání určovacího rozhodnutí. Dospěl k závěru, že žalobce nemůže požadovat určení, že 2. žalovaný, resp. stát, je vlastníkem převáděných nemovitostí, neboť jeho vlastnictví je dosud zapsáno v katastru nemovitostí, takže na takovém určení nemůže mít žalobce naléhavý právní zájem, když se domáhá něčeho, co je v katastru nemovitostí zapsáno. Pokud jde o požadavek žalobce na určení neplatnosti kupní smlouvy uzavřené mezi 1. a 2. žalovaným, ani zde soud I. stupně nezjistil existenci naléhavého právního zájmu ve smyslu ust. § 80 písm. c) o.s.ř. na vydání určovacího rozhodnutí, když ani vyhovění žalobě by nemohlo mít příznivý dopad na jeho právní postavení. Okolnost, že by se žalobce mohl znovu zúčastnit nabídkového řízení na prodej nemovitostí nezaručuje, že by v tomto řízení byl úspěšný a smlouva s ním byla uzavřena. O nákladech řízení soud I. stupně rozhodl dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a tyto přiznal ve sporu úspěšnému 1. žalovanému, zatímco i ve sporu úspěšný 2. žalovaný se tohoto práva výslovně vzdal.

Proti tomuto rozsudku podal žalobce včas odvolání, kterým nesouhlasil s právním posouzením věci tak, jak bylo provedeno soudem I. stupně. Namítal, že mu bylo odepřeno právo na poskytnutí spravedlnosti, neboť nalézací soud rozhodl v podstatě procesně, nikoliv však meritorně. Žalobce zdůraznil, že ze své pozice nemohl a nemůže napadnout provedené výběrové řízení jinak, než podáním určovací žaloby, ve které poukáže na rozpor výběrového řízení s platnou právní úpravou. Již tato skutečnost znamená, že je dán naléhavý právní zájem na přezkoumání celé věci, když je třeba zdůraznit, že určovací žaloba má preventivní charakter. Podstata preventivnosti určovací žaloby je dána tím, že jejím vyhověním se zabrání tomu, aby další právní vztahy se uskutečňovaly na základě neplatného právního úkonu a tím docházelo ke vzniku dalších sporů. Svým rozhodnutím soud I. stupně popřel princip prevence žaloby na určení. Žalobce zdůraznil, že v případě jeho úspěchu ve sporu by se zlepšilo jeho právní postavení a v této souvislosti poukázal na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 2 Cdon 824/97 z něhož vyplývá, že neúspěšný účastník nabídkového řízení má naléhavý právní zájem na určení, že smlouva o převodu nemovitostí ve vlastnictví obce, kterou uzavřela s jiným zájemcem o koupi, je neplatná. Navíc se soud I. stupně dopustil procesního pochybení, když neprovedl žalobcem předložené důkazy a žalobu tak neprojednal věcně. Navrhl proto zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci soudu I. stupně k dalšímu řízení, případně změnu tohoto rozsudku ve smyslu vyhovění žalobě.

K odvolání žalobce se vyjádřil 1. žalovaný, který především zdůraznil, že není možné o žalobě dle ust. § 80 písm. c) o.s.ř. rozhodovat meritorně, pokud není shledán naléhavý právní zájem na vydání určovacího rozhodnutí. Soud I. stupně postupoval tedy ve věci správně, stejně jako i další soudy, které již rozhodly asi ve 20 případech týkajících se stejné věci se stejnými účastníky řízení. Žalobci nebylo znemožněno zúčastnit se nabídkového řízení, tohoto se zúčastnil, avšak smlouvy s ním uzavřeny nebyly pro nesplnění zadaných podmínek. Žalobce proto nemůže mít naléhavý právní zájem na určení, že uzavřená kupní smlouva je neplatná, či že vlastníkem převedených nemovitostí je stát; 1. žalovaný proto navrhl potvrzení napadeného rozsudku soudu I. stupně.

K odvolání žalobce se vyjádřil i 2. žalovaný, který souhlasil se závěry soudu I. stupně, pokud tento žalobu zamítl pro neprokázání naléhavého právního zájmu na vydání určovacího rozhodnutí. Pozitivní určovací rozhodnutí by nemohlo mít příznivý dopad na právní postavení žalobce, neboť tento byl neúspěšný v nabídkovém řízení ohledně prodeje nemovitostí ne proto, že se o nabídce nedozvěděl, ale proto, že nesplnil podmínky stanovené 2. žalovaným. Napadená kupní smlouva byla uzavřena v souladu se zákonem i s dobrými mravy a ani postup předcházející jejímu uzavření nebyl netransparentní a nebylo porušeno rovné zacházení se všemi zájemci o koupi. Nemovitosti nebyly prodány za zvýhodněnou cenu, ale minimálně za tržní cenu uvedenou ve znaleckých posudcích. Soud I. stupně dospěl ke správnému právnímu závěru o neexistenci naléhavého právního zájmu na vydání určovacího rozhodnutí, a proto ve věci nebylo třeba provádět další dokazování, které by se vztahovalo k věcné stránce žalobcem požadovaného práva. Druhý žalovaný rovněž z těchto důvodů navrhl potvrzení napadeného rozhodnutí.

Odvolací soud přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho vydání předcházelo (§ 212 o.s.ř.), přihlédl k obsahu odvolání žalobce i k obsahu vyjádření obou žalovaných a aniž musel ve věci nařizovat jednání za splnění podmínek ust. § 214 odst. 3 o.s.ř., dospěl k závěru, že odvolání žalobce nelze považovat za důvodné.

V přezkoumávané věci se žalobce domáhal žalobou ze dne 11.1.2007 dvou nároků, a to určení neplatnosti kupní smlouvy uzavřené mezi druhým a prvním žalovaným a současně i určení, že vlastníkem v žalobě označených nemovitostí je Česká republika s tím, že druhý žalovaný má právo hospodaření s tímto majetkem.

Pokud soud I. stupně takto formulovanou žalobu v celém rozsahu zamítl pro neexistenci naléhavého právního zájmu na takovém určení, pak odvolací soud se s tímto závěrem soudu I. stupně zcela ztotožňuje a v plném rozsahu odkazuje na odůvodnění tohoto závěru v napadeném rozsudku. V této souvislosti odvolací soud pouze dodává, že s ohledem na charakter a druh žaloby (§ 80 písm. c/ o.s.ř.) soud I. stupně provedl v řízení potřebné důkazy v dostatečném rozsahu, když je vyloučeno provádět důkazy, které by směřovaly k věcné stránce dané právní problematiky, když nebyly splněny formální předpoklady určovací žaloby, tedy prokázání naléhavého právního zájmu na vydání určovacího rozhodnutí.

Pokud se žalobce domáhal určení, že vlastníkem sporných nemovitostí je Česká republika, pak je třeba konstatovat, že se domáhal určení práva, které České republice stále svědčí, neboť je i nadále v katastru nemovitostí zapsána jako vlastníkem nemovitostí, jež byly předmětem shora uvedené smlouvy kupní. Nedostatek naléhavého právního zájmu na tomto určení je tak naprosto evidentní, když nelze soudním rozhodnutím určit něco, co je dáno již zápisem v evidenci nemovitostí příslušného Katastrálního úřadu.

Stejně tak pokud jde o kupní smlouvu, u níž žalobce požadoval určení neplatnosti tohoto právního úkonu a označoval okolnosti, z nichž dovozoval existenci naléhavého právního zájmu na takovém určení, tak i v tomto případě považuje odvolací soud závěr soudu I. stupně o neexistenci naléhavého právního zájmu za zcela správný, a to zejména proto, že prohlášením smlouvy za neplatnou by ke zlepšení postavení žalobce v žádném případě nedošlo. Rovněž tak není splněna ani podmínka, že by bez požadovaného určení mělo být ohroženo právo žalobce či by se jeho právní postavení stalo nejistým, neboť odvolací soud dospěl k závěru, že žalobci žádné vynutitelné právo nesvědčí. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že předmětné nemovitosti nebyly převáděny z vlastnictví státu formou výběrového řízení za splnění podmínek zák. č. 219/2000 Sb., ale bylo postupováno na základě usnesení vlády ČR ze dne 19.7.2006 č. 870, kterým byly předmětné nemovitosti vyňaty z privatizace dle zák. č. 92/1991 Sb. a byly určeny k prodeji vybranému zájemci dle pravidel stanovených druhým žalovaným, a to zprostředkovatelem vybraným rovněž druhým žalovaným. S předem stanovenými pravidly prodeje byl žalobce seznámen, avšak stanovené podmínky prodeje zcela neakceptoval a nesplnil je. Jde tak o zcela odlišný případ než ty, jichž se dotýká judikatura Nejvyššího soudu ČR, která dovozuje existenci naléhavého právního zájmu, a to v případě neúspěšného účastníka výběrového řízení za předpokladu, že splnil podmínky výběrového řízení či v případě kteréhokoliv třetího subjektu, který se nemohl zúčastnit výběrového řízení proto, že při jeho vyhlašování byl porušen zákon. Odkaz žalobce na rozhodnutí NS ČR sp. zn. 2 Cdon 824/97 je proto dle názoru odvolacího soudu nepřipadný.

Ze všech těchto důvodů proto odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně považuje za věcně správný ve všech jeho výrocích včetně výroků o náhradě nákladů řízení a jako takový byl v souladu s ust. § 219 o.s.ř. potvrzen.

O nákladech odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. za použití ust. § 224 odst. 1 o.s.ř., kdy v odvolacím řízení úspěšní žalovaní mají právo na náhradu účelně vynaložených nákladů. Druhému žalovanému náklady odvolacího řízení nevznikly a prvému žalovanému byly přiznány náklady představující odměnu za zastoupení advokátem 15.000,- Kč dle ust. § 5 písm. b) a d) ve spojení s ust. § 18 odst. 1 vyhl. č. 484/2000 Sb. ve znění pozdějších novel, 1x režijní paušál 300,- Kč dle ust. § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších novel a 2.907,- Kč – 19% daň z přidané hodnoty dle ust. § 137 odst. 3 o.s.ř., celkem 18.207,- Kč. Tuto částku je žalobce povinen zaplatit prvému žalovanému v běžné třídní lhůtě splatnosti v souladu s ust. § 160 odst. 1 o.s.ř.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí není přípustné dovolání, ledaže na základě dovolání, podaného do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni, dospěje odvolací soud k závěru, že napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

V Plzni dne 08.01.2008

Za správnost vyhotovení:
Eva Charvátová

JUDr. Miloslava Nováková, v.r.
předsedkyně senátu